

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง สิทธิในการได้รับสวัสดิการจากทางราชการของข้าราชการจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้มีหนังสือที่ ศธ ๐๕๑๒/๐๑๕๗๑ ลงวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในเรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๕๑ กรณีสิทธิในการได้รับบำนาญและสวัสดิการจากทางราชการของข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ที่ได้วินิจฉัยว่าข้าราชการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นสมาชิก กบข. อยู่ก่อน และต่อมาได้เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยยังคงมีสิทธิขอเป็นสมาชิก กบข. ต่อไปได้ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการ เช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้มหาวิทยาลัยหารือโดยตรงกับกรมบัญชีกลางในแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว

หลังจากที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้รับความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวแล้ว มหาวิทยาลัยได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๑๒/๐๑๗๖๗ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ไปยังกรมบัญชีกลางเพื่อขอหารือแนวทางการดำเนินการเบิกจ่ายสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลและค่าเล่าเรียนบุตร พร้อมทั้งได้ดำเนินการเพื่อขอเบิกจ่ายสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลและค่าเล่าเรียนบุตรตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัย นับแต่นั้นเป็นต้นมา

อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ กรมบัญชีกลางก็ได้เรียกผู้แทนมหาวิทยาลัยไปรับฟังคำชี้แจงเกี่ยวกับสิทธิในการได้รับสวัสดิการจากทางราชการกรณีดังกล่าวว่า เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดให้ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการจากทางราชการ ซึ่งผู้ได้รับบำนาญปกติหมายความว่าผู้ได้รับเงินบำนาญจากเงินงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ ดังนั้นข้าราชการซึ่งเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยเมื่อยังคงสถานะของการเป็นสมาชิก กบข. ต่อไป จึงมิใช่ผู้ได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และไม่มีสิทธิขอรับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลและเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรจากทางราชการได้

กรณีจึงเป็นข้อขัดแย้งกันทางกฎหมายระหว่างแนวทางการดำเนินการของกรมบัญชีกลาง ซึ่งแจ้งว่า ข้าราชการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและยังคงเป็นสมาชิก กบข. อยู่ ไม่มีสิทธิขอรับสวัสดิการตามพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าว กับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยจึงขอหาหรือว่า ข้าราชการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและยังคงเป็นสมาชิก กบข. ต่อไปนั้น จะมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ หรือไม่

อนึ่ง ขณะนี้กรมบัญชีกลางได้ระงับการดำเนินการเบิกจ่ายสวัสดิการเกี่ยวกับค่ารักษาพยาบาลในกรณีดังกล่าว แต่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้เสนอเรื่องไปยังกรมบัญชีกลางเพื่อยังคงรักษาสถานะของบุคลากรตามพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกำหนดให้หลักฐานการรับเงินของสถานพยาบาลหรือหลักฐานการรับเงินของสถานศึกษาจะใช้อื่นประกอบการเบิกจ่ายได้ภายในระยะเวลาหนึ่งปีเท่านั้น อย่างไรก็ตาม หากคณะกรรมการกฤษฎีกาวินิจฉัยเป็นประการใด จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยพร้อมที่จะปฏิบัติตาม

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงบประมาณ) ผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา) และผู้แทนจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง โดยกระทรวงการคลังได้มีหนังสือ ส่วนที่สุดที่ กค ๐๔๒๒.๒/๗๓๖๔ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ชี้แจงกรณีที่กระทรวงการคลังโดยกรมบัญชีกลางไม่อาจจ่ายเงินงบประมาณประเภทงบกลางเป็นค่ารักษาพยาบาลและค่าการศึกษาของบุตรให้กับข้าราชการของมหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสรีจที่ ๗๗๕/๒๕๕๑^๑ ซึ่งวินิจฉัยว่า ข้าราชการที่เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย และเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการต่อไป ให้ถือเป็นผู้ได้รับบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งกระทรวงการคลังมีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑. การที่กฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐบัญญัติให้ข้าราชการซึ่งเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยสามารถเป็นสมาชิก กบข. ต่อไปได้ ก็เพื่อประโยชน์สำหรับการจ่ายเงินบำเหน็จบำนาญปกติ บำเหน็จตกทอด เงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชย และผลประโยชน์ตอบแทน เงินดังกล่าวตามพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ มิได้เกี่ยวข้องกับสิทธิในการได้รับสวัสดิการจากทางราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓

๒. สถานะความเป็นผู้ได้รับบำนาญตามพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๔๙๔ และพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ หมายความว่าผู้ได้รับเงินบำนาญจากเงินงบประมาณรายจ่ายงบกลางรายการเบี้ยหวัดบำเหน็จบำนาญ ซึ่งเป็นบุคคลผู้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการตามพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล

^๑บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สิทธิในการได้รับบำนาญและสวัสดิการจากราชการของข้าราชการสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานสถาบันและประสงค์จะเป็นสมาชิก กบข. ต่อไป ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๑๗๗ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับมิได้กำหนดข้อยกเว้นหรือให้อำนาจกระทรวงการคลังให้ทำ ความตกลงเป็นอย่างอื่นนอกเหนือจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ จึงไม่สามารถจ่ายเงินงบประมาณแผ่นดิน สำหรับสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล และสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรกรณีดังกล่าวได้

๓. หากถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๗๗๕/๒๕๕๑ จะทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในการให้สิทธิได้รับสวัสดิการระหว่างพนักงานมหาวิทยาลัย ต่างสถาบันซึ่งกฎหมายจัดตั้งมหาวิทยาลัยมิได้กำหนดบทบัญญัติให้พนักงานมหาวิทยาลัยมีสิทธิได้รับ สวัสดิการจากทางราชการไว้เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้าราชการพลเรือนที่ถูกถ่ายโอนไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งแม้จะเป็นสมาชิก กบข. ต่อไป ก็ไม่มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการ

๔. รัฐบาลได้จัดสรรเงินงบประมาณให้มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐในอัตราที่เพิ่มขึ้น โดยเงินงบประมาณดังกล่าวได้รวมเงินสวัสดิการด้วยแล้ว ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัย ที่จะต้องดำเนินการจัดสวัสดิการให้กับข้าราชการที่เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ให้ได้รับสวัสดิการไม่น้อยไปกว่าที่เคยได้รับอยู่เดิมก่อนออกจากราชการ

อนึ่ง การใช้จ่ายเงินงบประมาณเพื่อจัดสวัสดิการให้กับข้าราชการจะต้อง ไม่เกิดความซ้ำซ้อน สร้างวินัยทางการเงินการคลัง ซึ่งผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกา นั้น กระทรวงการคลังไม่อาจดำเนินการตามแนวทางดังกล่าว เพราะอาจเข้าข่ายการจ่ายเงิน งบประมาณโดยไม่มีฐานอำนาจตามกฎหมาย

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือประกอบกับข้อเท็จจริง ที่เกี่ยวข้องแล้ว มีความเห็นว่า ประเด็นปัญหาข้อกฎหมายในเรื่องนี้มีว่า การที่กฎหมายเฉพาะเรื่อง ได้มีบทบัญญัติรับรองสถานภาพของข้าราชการที่เปลี่ยนฐานะไปเป็นพนักงานของมหาวิทยาลัยว่าให้มี ฐานะเสมือนเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการนั้นมีความหมายอย่างไร ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยมีคำวินิจฉัยในทำนองเดียวกันหลายครั้ง ดังนี้

๑. เรื่องเสร็จที่ ๗๗๕/๒๕๕๑^๒ กรณีข้อหาหรือของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) มีความเห็นสรุปความได้ว่า “โดยผลแห่งบทบัญญัติมาตรา ๘๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้าราชการของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง ซึ่งเป็นสมาชิก กบข. อยู่ก่อนการเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานสถาบัน และประสงค์ ที่จะเปลี่ยนสมาชิก กบข. ต่อไป มีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทาง ราชการเช่นเดียวกับข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ” และคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒ คณะที่ ๘ และคณะที่ ๑๒) มีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) สรุปความได้ว่า “บทบัญญัติมาตรา ๘๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง พ.ศ. ๒๕๕๑ มีวัตถุประสงค์พิเศษที่ต้องการจูงใจให้ข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามนโยบายของรัฐ ที่สนับสนุนให้มหาวิทยาลัยของรัฐเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ จึงบัญญัติให้ ข้าราชการที่เปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ได้รับสิทธิและสวัสดิการจากทางราชการ เช่นเดียวกับที่เคยได้รับเมื่อยังมีสถานภาพเป็นข้าราชการ โดยกฎหมายให้ถือเสมือนว่า บุคคลนั้นเป็น

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ข้าราชการบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และโดยผลของมาตรา ๘๑ วรรคสาม ทำให้ข้าราชการของสถาบันซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานสถาบันมีสิทธิขอเป็นสมาชิก กบข. และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากราชการต่อเนื่องจากสิทธิที่เคยมีอยู่เดิมต่อไป นอกจากนี้ มาตรา ๘๑ วรรคสาม ดังกล่าว ยังมีหลักการที่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ในหมวด ๓/๒ การรับพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐเป็นสมาชิก มาตรา ๗๐/๖ ถึงมาตรา ๗๐/๙ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๙ ที่มีเหตุผลในการประกาศใช้ในหมายเหตุท้ายพระราชบัญญัติ ที่ว่า “เพื่อให้ระบบสิทธิประโยชน์ของข้าราชการซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐยังคงอยู่ เช่นเดิม จึงสมควรให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นสมาชิกและได้รับสิทธิประโยชน์ของสมาชิกต่อไป...” ด้วยเหตุนี้ ข้าราชการของสถาบันซึ่งเป็นสมาชิก กบข. อยู่ก่อนการเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานสถาบัน และประสงค์ที่จะเป็นสมาชิก กบข. ต่อไป จึงมีฐานะเสมือนเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับข้าราชการซึ่งได้รับหรือมีสิทธิได้รับบำนาญปกติตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”

๒. เรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๕๑^๓ กรณีข้อหาหรือของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเป็นประเด็นเดียวกับข้อหาหรือในครั้งนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้มีความเห็นเป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒ คณะที่ ๘ และคณะที่ ๑๒) เคยให้ไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๗๗๕/๒๕๕๑^๔ สรุปความได้ว่า “ข้าราชการของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นสมาชิก กบข. อยู่ก่อนการเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย มีสิทธิขอเป็นสมาชิก กบข. ต่อไปได้ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”

กรณีตามข้อหาหรือนี้อาจเป็นข้อหาหรือในประเด็นเดียวกับที่คณะกรรมการกฤษฎีกา หลายคณะได้มีความเห็นตรงกันมาแล้ว โดยไม่มีข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่แตกต่างไปจาก ความเห็นเดิม คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) จึงมีความเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒ คณะที่ ๘ และคณะที่ ๑๒) ในเรื่องเสร็จที่ ๗๗๕/๒๕๕๑ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ในเรื่องเสร็จที่ ๙๑๐/๒๕๕๑ โดยเห็นว่า การที่มาตรา ๘๐^๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

^๓บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สิทธิในการได้รับบำนาญและสวัสดิการจากราชการของข้าราชการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๑๔๒๗ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๔โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕มาตรา ๘๐ ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๔ และ มาตรา ๗๘ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่มหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย

ลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยหรือลูกจ้างของมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๗๘ ให้ถือว่าเป็นการออกจากการเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(มีต่อหน้าถัดไป)

พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติให้ข้าราชการซึ่งมหาวิทยาลัยรับเข้าเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยและเป็นสมาชิก กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วย กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ นั้น เป็นกรณีที่กฎหมายเฉพาะได้บัญญัติขึ้นมาเพื่อรองรับ การเปลี่ยนสถานภาพของข้าราชการไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยโดยให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทาง ราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งโดยผล ของบทบัญญัติดังกล่าว แม้ว่ากฎหมายอื่นใดจะมีได้บัญญัติถึงบุคคลเหล่านี้ว่าเป็นผู้ได้รับบำนาญก็ตาม แต่เมื่อมีการตรากฎหมายเฉพาะให้ถือเสมือนว่าบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ได้รับบำนาญซึ่งมีสิทธิได้รับ สวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกัน ในทางกฎหมายย่อมต้องเข้าใจว่า ในกรณีที่กฎหมายหรือกฎ ฉบับใดได้กำหนดบทบัญญัติให้ผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ มีสิทธิในการได้รับสวัสดิการจากทางราชการไว้อย่างไร ทางราชการจะต้องให้สิทธิแก่บุคคลดังกล่าว ซึ่งกฎหมายให้ถือเสมือนว่าเป็นผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ตามมาตรา ๘๐^๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น เมื่อพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการ รักษาพยาบาล พ.ศ. ๒๕๕๓ และพระราชกฤษฎีกาเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน บัญญัติให้ผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการ เกี่ยวกับการรักษาพยาบาล^๗ และเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตร^๘ ข้าราชการของ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งเปลี่ยนสถานภาพไปเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย และขอเป็นสมาชิก กบข. ต่อไป ตามมาตรา ๘๐ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงมีสิทธิ ได้รับเงินสวัสดิการจากทางราชการตามพระราชกฤษฎีกาทั้งสองฉบับดังกล่าว

สำหรับความเห็นของกระทรวงการคลังที่ว่า หากถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ คณะกรรมการกฤษฎีกาจะทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติในการให้สิทธิได้รับสวัสดิการซึ่งกฎหมายอื่นมิได้ บัญญัติไว้เช่นเดียวกันกับพระราชบัญญัติจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ เห็นว่า กรณีดังกล่าว มิใช่เหตุที่จะนำมาอ้างไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายที่ได้มีบทบัญญัติเป็นกรณีเฉพาะแล้วได้

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๕)

พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้วให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

โปรดดูเชิงอรรถที่ ๕, ข้างต้น

มาตรา ๔ ในพระราชกฤษฎีกานี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“ผู้มีสิทธิ” หมายความว่า

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเพราะเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วย บำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัด ตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๖ ผู้มีสิทธิได้รับเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการศึกษาของบุตรตามพระราชกฤษฎีกานี้ ได้แก่

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ผู้ได้รับบำนาญปกติหรือผู้ได้รับบำนาญพิเศษเหตุทุพพลภาพตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ และทหารกองหนุนมีเบี้ยหวัดตามข้อบังคับกระทรวงกลาโหมว่าด้วยเงินเบี้ยหวัด

เพราะกฎหมายแต่ละฉบับย่อมมีความแตกต่างกันตามนโยบายในแต่ละเหตุการณ์ซึ่งเป็นไปตามที่ฝ่ายนิติบัญญัติจะได้พิจารณาเห็นชอบให้มีบทบัญญัติเหล่านั้น ส่วนประเด็นเรื่องความซ้ำซ้อนในการเบิกจ่ายเงินเป็นเรื่องการบริหารงบประมาณให้ถูกต้องตามบทบัญญัติของกฎหมาย

อนึ่ง การที่กระทรวงการคลังมีความเห็นว่าไม่อาจดำเนินการตามผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ เพราะอาจเข้าข่ายการจ่ายเงินงบประมาณโดยไม่มีฐานอำนาจตามกฎหมาย นั้น เห็นว่า กรณีนี้เป็นเรื่องที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะอย่างชัดเจนว่าให้มีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญ ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจึงมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายนั้น เพราะการพิจารณากฎหมายจะต้องพิจารณากฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้องมิใช่พิจารณาแต่เฉพาะกฎหมายที่กระทรวงการคลังรับผิดชอบเท่านั้น เมื่อมีการตรากฎหมายใดขึ้นเพื่อให้มีผลบังคับเป็นเช่นใด ย่อมเป็นกฎหมายที่กระทรวงการคลังต้องนำไปดำเนินการเช่นเดียวกัน ซึ่งหากกระทรวงการคลังไม่เห็นด้วยกับกฎหมายดังกล่าวก็จำเป็นต้องโต้แย้งก่อนมีการตรากฎหมายนั้น หรือขอทบทวนต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายเสียก่อนเพื่อให้ฝ่ายนิติบัญญัติแก้ไขตามความเห็นของกระทรวงการคลังต่อไป

(นายอัษฎพร จารุจินดา)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๔